

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Giltig från: 2026-04-17

Innehållsansvar: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4), Specialistläkare

Giltig till: 2027-01-21

Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Kontrastförstärkt ultraljud, CEUS – Ultraljudsundersökning inom radiologi Borås

Förändringar sedan föregående version

Enstaka förtydligande justeringar. Ändrad innehållsansvarig och innehållsgranskare.

Sammanfattning

Beskrivning av kontrastförstärkt ultraljud, CEUS (“ContrastEnhanced UltraSound”), vid önskan om karaktärisering av påvisad förändring. I sällsynta fall vid specifika diagnoser används kontrastförstärkt ultraljud för screening. För personal inom radiologi SÄS.

Förutsättningar

SoS-kod: Beroende på organ som undersöks, för närvarande framför allt lever och njurar.

Vi använder oss av ett kontrastmedel som heter SonoVue vilket består av granulat av lipidkomponenter och svavelhexafluorid vilka är mindre än 7µm. Granulaten är således små nog att kunna fördela sig i kapillärerna men passerar inte kärlväggarna. Ultraljudskontrasten belastar inte njurarna utan utsöndras via gallan (lipidkomponenten) och lungorna (luften).

Kontraindikationer

Det finns få kontraindikationer att ta hänsyn till. För fullständig information hänvisas till FASS. Användande av SonoVue är kontraindicerat för patienter med:

- Pågående eller nyligen genomgången hjärtinfarkt (<3 mån).

- Grav hjärt-lunssjukdom (ffa lunghypertenion och grav KOL).
- Känd allergi mot lipidkomponenterna i kontrastgranulaten.
- För patienter under 18 år är SonoVue endast godkänd för utredning av urinvägarna. SonoVue är inte godkänd för användning vid undersökning av gravida.

Förberedelser

Alla patienter som ska genomgå kontrastförstärkt ultraljudsundersökning (CEUS), behöver en venös infart. För patienter som kommer till undersökning från avdelning är det önskvärt att patienten erhållit en rosa PVK i vänster armveck. Kommer patienten utifrån ombesörjs nålsättning via radiologin.

Inför undersökning av organ i bukhålan bör patienten vara fastande minst 6 timmar. Detta för att minimera mängden gas i magsäck och tarm. Av samma anledning bör patienten inte tugga tuggummi eller röka inom 6 timmar inför undersökningen. Då det finns en risk för allergisk reaktion mot kontrastmedlet är fasta tillrådligt även av detta skäl.

Dokumentation

Svar på frågor om kontraindikationer görs i PACS. Ställ markören på remissanteckning, klicka på de tre prickarna till höger i rutan. Välj "Ultraljud med kontrast" då kommer frågorna fram. Fyll i och signera.

Patienten

Patienten bör vara informerad om vilken undersökning som ska genomföras och att kontrastmedel kommer att användas för förfinad diagnostik.

Transducer/transducrar

Beroende på vad som ska undersökas och patientens beskaffenhet.

Genomförande

Undersökning

Uppgift för delegerad undersköterska

- ID-kontroll
- Frågor om kontraindikationer i PACS
- Sätt rosa PVK, helst i vänster arm
- Blanda SonoVue
- Läkaren ordinerar hur mycket SonoVue som ska ges samt när
- Viktigt att kommunicera till läkaren när kontrasten gått in
- Fyll i läkemedelsjournal i PACS när undersökningen är klar.
Skriv även i kommentarsrutan vilken PVK som använts samt i vilken arm den satt.

Bilder och cineloopar som sparas märks tydligt med pictogram/vilket organ som undersökts etc.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Camilla Gustafsson, sektionsansvarig undersköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Anders Båth, överläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Gunhild Aggeryd Zackrisson, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Innehållsgranskare

Gunhild Aggeryd Zackrisson, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service SÄS

Nyckelord

Kontrastförstärkt ultraljud, CEUS

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-98

Version: 9.0

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2027-01-21